

Het onzekerheidsmonster

"Feit is dat je in een crisis als deze met 50% van de kennis 100% van de besluiten moet nemen en de gevolgen daarvan dus ook moet dragen." (Premier Rutte, tijdens de persconferentie van 12 maart 2020 over de Corona-maatregelen)

Sinds de vorige Stromingen (2020-01) is er veel veranderd in ons leven. Een klein aantal van ons zal zelf de gevolgen van een infectie met het coronavirus aan den lijve of in de directe omgeving hebben ondervonden. Iedereen heeft echter te maken gekregen met de maatregelen van de lockdown. Velen van ons zullen nog altijd thuis werken. Bijeenkomsten en vergaderingen zijn geannuleerd of vinden online plaats, evenals onderwijs en zelfs promotieplechtigheden. Na enig geïmproviseer raakten de meesten van ons waarschijnlijk wel gewend aan de nieuwe situatie. Sommige veranderingen bevielen misschien wel zo goed dat het blijvertjes worden. De redactie van Stromingen had in elk geval al ruime ervaring met audio- en video-overleg en zal dat ook in de toekomst blijven doen.

In al het nieuws in de media over de coronacrisis was een belangrijke rol weggelegd voor de wetenschap, die niet alleen benadrukt wat we weten, maar ook wat we niet weten. In briefings voor kamerleden vielen termen als 'puntschatting' en '95%-betrouwbaarheidsinterval'. Er is volop aandacht voor onzekerheid en hoe daarmee om te gaan bij het nemen van beslissingen, ook op individueel niveau: is het wel of niet verantwoord om...? De richtlijn van de overheid zegt dit, maar de krant/mijn buurman/mijn gevoel/Facebook zegt dat.

Hydrologie en virologie zijn twee verschillende vakgebieden, maar ook in de hydrologie zijn onzekerheden, verwachtingen, betrouwbaarheidsstatistieken en schattingen aan de orde van de dag. De onzekerheden en twijfels rondom de Corona-crisis zullen vele lezers van Stromingen dan ook bekend zijn voorgekomen. Wat is de onzekerheid in mijn voorspelling, en wat is de marge van mijn onzekerheid? Hoe schat ik de risico's in? Voldoet de berekende verwachting wel aan mijn eigen verwachtingen? Hoe vertel ik het mijn baas, mijn opdrachtgever of de lezers van Stromingen dat ik het ook niet precies weet? Of kan ik toch maar beter doen alsof ik het wél zeker weet?

Ook dit nummer staat weer vol met artikelen die dieper in gaan op de onzekerheden in ons vakgebied. We hebben het onder andere over de toepasbaarheid van weersverwachtingen voor grondwatervoorspellingen, verwachte en waargenomen gevolgen van droogte en, in deze context niet onbelangrijk, hoe alle onzekerheden rondom verwachtingen, risico's en voorspellingen duidelijk te communiceren. Wij hopen een mooi nummer voor u in elkaar te hebben gezet en voorspellen veel leesplezier!

